

Geld in de oven

Het zogenoemde Cashcentrum van DNB is een bunker op een militair terrein nabij Zeist. Op het dak staan witte paaltjes om te voorkomen dat er helikopters landen, de binnentuin is overdekt met gaas tegen drones. 'Het is hier een oase', zegt Wieske, sectiehoofd Omwissel- en Analysecentrum.

Zo'n functieomschrijving zou ik ook wel willen hebben.

'De vogels komen door het gaas heen, soms zie ik een kwikstaartje', gaat Wieske verder. Ze lijkt bijna extatisch.

Binnen in het Cashcentrum moet ik speciale schoenen aan voor de veiligheid; er rijden kleine heftrucks rond.

Wieske zegt: 'Het is hier een achtbaan van lopende banden. Geld komt binnen op de lopende band en op de lopende band gaat het geld de kluis weer uit.'

'De banden staan nu stil.'

'Er is even geen vraag. We willen je zo veel mogelijk laten meewerken. Je gaat nu geld testen.'

We betreden een ruimte waar een grote machine staat die veel lawaai maakt. Ik hoor dat hij ongeveer dertig jaar oud is en binnenkort vervangen zal worden

De machine in het DNB Cashcentrum kan twijfelen, maar na drie keer moet een mens in actie komen

door een geruislozer apparaat. De machine, die voortdurend 'gevoed' moet worden, controleert de echtheid van de biljetten, en of ze beschadigd zijn, indien nodig vernietigt de machine de biljetten.

De biljetten worden in stapeltjes in blauwe bakken aangeleverd met om ieder stapeltje een witte banderol. Het is de bedoeling dat je telkens vijf stapeltjes pakt en het banderolletje doorsnijdt met een keukenmesje. 'Dat is de beste manier', zegt Ines, chartaal medewerker. Vervolgens schud je met de bankbiljetten alsof je een goochelaar bent zodat de banderolletjes eruit waaien. Zo voed je de machi-

ne. Heerlijk werk, maar ik ben een matige goochelaar.

De machine kan twijfelen. Drie keer mag de machine over één bankbiljet twijfelen, daarna moet een mens in actie komen, in dit geval chartaal medewerker Haiam. Ze weegt elk twijfelachtig bankbiljet als een arts van het geld.

De valse munten. Carla, goudsmid en dé muntenexpert van DNB, kwalificeert de valse munten. Ze geeft me een loep en draagt me op de afwijkingen in een Oostenrijkse euromunt uit 2009 te vinden. Ik zie niets.

'Twintig en tien cent loont niet om na te maken', zegt Carla. 'Ik weet het niet zeker, maar ik vermoed dat er veel in China wordt nagemaakt. En ik heb nagemaakte munten gezien die vervolgens op websites worden aangeboden.'

Tot slot het laboratorium. Hier bekijken twee experts, Michel en Johannes, beschadigde bankbiljetten die door burgers zijn ingeleverd, aan hen de taak te controleren of de beschadigingen legitiem zijn.

We openen een pakketje met biljetten van vijftig en twintig euro. De bankbiljetten zouden in een potje in de oven hebben gezeten en samen met shoarmabroodjes zijn gebakken, waarna ze op het aanrecht afkoelden.

Ik lach besmuikt, maar voor Michel en Johannes is dit dagelijkse kost. 'Nederlanders verstoppem geld graag in de oven, dat weet hun partner niet en die gaat dan iets bakken, ja, dan bakt het geld mee.'

De experts bestuderen de beschadigingen aan het bankbiljet. Ik zou zeggen dat de biljetten inderdaad met shoarmabroodjes de oven zijn ingegaan.

'Veel Nederlanders bewaren grote hoeveelheden contant geld op de gekste plekken', zegt Johannes. Alsof het slechts Hollandse folklore is.

Arnon Grunberg is schrijver van romans, essays en columns. Hij kijkt twee weken mee bij DNB.